

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs: 300 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Beheer en Redactie: Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen.

Het belang der nationaliteit van de merkgebruikers naar Belgisch merkenrecht

I. Het beginsel van art. 6 W. 1 April 1879

1. — Het Belgisch Merkenrecht hechtte oorspronkelijk niet het minste belang aan de nationaliteit dergenen die wensten een merk te gebruiken op de Belgische markt.

De vraag of dit merk zou beschermd worden, en in welke mate die bescherming zou gelden werd uitsluitend opgelost aan de hand van een regel gesteund op de ligging der inrichting, waarvan de producten door het beschouwde merk gekenschetst werden.

Art. 6 Wet 1 April 1879 luidt dienaangaande als volgt: « *De vreemdelingen die in België nijverheids- of handelsinrichtingen uitbaten, genieten, voor de producten dezer inrichtingen, van het voordeel der onderhavige wet mits naleving der door haar opgelegde formaliteiten.* »

» *Hetzelfde geldt voor de vreemdelingen, of voor de Belgen die hun nijverheid of handel uitbaten buiten België, indien door de landen waar hun inrichtingen zijn gelegen, bij internationale overeenkomst wederkerigheid werd toegezegd voor de Belgische merken.* »

Geen woord hierbij over enige bevoordeling wegens de nationaliteit van de belanghebbenden. Was de nijverheids- of handelsinrichting in België gelegen, of in een bij wederkerigheidsverdrag verbonden land, dan kon er aanspraak gemaakt worden op bescherming voor het merk in België, onverschillig of de uitbater der inrichting nu Belg of vreemdeling was. Was de inrichting echter gelegen in een vreemd land, waarmede België geen verdrag had afgesloten, dan kon het merk in België niet beschermd worden, al ging het ook om een zuiver Belgische nederzetting in het buitenland. (Ber. Brussel, 18 Nov. 1910, P.P. 1911, nr 306.)

Duidelijk was het onderscheid alleszins, maar tevens erg kleinburgerlijk. Uit de voorbereidende werken blijkt dat men beoogde enkel de in België gevestigde handels- of nijverheidsinrichtingen onvoorwaardelijk aan te moedigen, onder het wel verrassende voorwendsel dat deze de enige waren die de nationale rijk-

dom en voorspoed konden bevorderen. De bescherming der merken van elders gevestigde ondernemers werd slechts toegestaan onder een voorwaarde van wederkerigheid, strikt berekend op het allernoodzakelijkste om ook de uitvoer der in België gevestigde ondernemingen onder een in de vreemde beschermd merk mogelijk te maken (1).

II. De tweezijdige verdragen

2. — Vanaf de aanvang op scherpe critiek onthaald (2) zou de regel van art. 6 Wet 1879 in al zijn simplistische kordaatheid niet lang ongedeerd blijven ten overstaan van de noodwendigheden der praktijk.

We zien reeds vanaf 1879, via door België afgesloten tweezijdige verdragen (3) formuleringen in ons merkenrecht sluipen, die de merkbescherming zuiver afstemmen op de nationaliteit van de merktitularissen. De inhoud van die verdragen kan inderdaad bondig samengevat worden als volgt: de onderdanen van het vreemde land genieten in België van dezelfde merkrechten als de Belgen, en omgekeerd.

Dit is al een heel andere klank dan deze die we vernamen bij de lectuur van art. 6 Wet 1879. Toch kan men nog niet spreken van een eigenlijke aftakeling van dit artikel, want er mag niet uit het oog verloren worden dat de meeste van die verdragen niet door een bijzondere wet werden bekrachtigd, zoals voorgeschreven door art. 68 der Gronwet. Zij werden afgesloten door de Regering krachtens een bijzondere volmacht, binnen het kader van art. 6 Wet 1879 verleend door art. 19 dierzelfde wet. Zij konden dan ook beslist niet tegen art. 6 opwegen, en hebben daardoor trouwens juist aanleiding gegeven tot de meest kunstige interpretaties van de rechtsleer, die wenste aan het onvermijdelijke besluit hunner ongeldigheid te ontsnappen.

3. — Het was voorwaar niet gemakkelijk die verdragen, niettegenstaande hun duidelijke afwijkende bewoordingen, in het raam van art. 6 Wet 1879 te persen.

Een eerste moeilijkheid lag hierin dat die overeenkomsten, letterlijk genomen, niets bevatten. De vreemdelingen kregen dezelfde rechten als de Belgen, maar daartegenover stond het feit dat, zoals wij zoeven zagen, aan de hoedanigheid van Belg alleen door onze merkenwet geen enkel merkrecht verbonden was. Men was dan ook verplicht beroep te doen op het gezond verstand en de geest van het verdrag, dat toch enig voordeel had willen toestaan om te verklaren dat men door «Belgen» moest verstaan: «Belgen, wier inrichting in België gevestigd was».

Met een Volgde hieruit dat de vreemdelingen vrijgesteld waren van de verplichtingen om in België een handels- of nijverheidsinrichting te vestigen, anders zou het verdrag hun niets hebben toegekend dat niet reeds in de interne merkenwet vervat was.

Maar hiermede was alles nog niet in orde.

De volmacht tot het afsluiten der verdragen was aan de Regering slechts toegekend onder voorwaarde dat er wederkerigheid werd bedongen «voor de *Belgische merken*», t.t.z. volgens de omschrijving van art. 6 Wet 1879, voor al de merken verbonden aan in België gelegen inrichtingen, om het even of hun uitbater nu Belg of vreemdeling was. Hoe kan men nu aannemen dat aan die voorwaarde van wederkerigheid volkomen was voldaan, wanneer de bewoordingen van het verdrag enkel een bescherming der merken van *Belgische eigenaars* in het medeverdragsluitende land voorzagen?

Hier werd het vraagstuk heel wat kieser dan het eerste. Waar men geredelijk aanvaardde kon dat een in een overeenkomst gebruikte term zoals «Belg», nader aangevuld moest worden tot «Belg, met inrichting in België», werd het een bedenkelijke «interpretatie» het gebezigde woord «Belg» te gaan negeren, om alleen nog de vroeger gegeven toelichting «bezitter van een inrichting in België», te behouden.

Gedreven door de wens de geldigheid van het verdrag te allen prijze buiten betwisting te laten is men er tenslotte toch niet voor teruggeschrikt die weg op te gaan. De uitdrukking «Belgen» zou te lezen zijn als: «personen door de Belgische merkenwet "beschermd"», zelfs indien zij de Belgische nationaliteit niet bezaten en bv. «Grieken» als «personen door de Griekse merkenwet "beschermd"», ook al ging het om niet-Grieken.

Maar zelfs zover gekomen, waren de bereidwillige commentatoren nog niet van alle pijnen verlost. Waar de wet van het medeverdragsluitende land niet dezelfde beperking bevatte als de Belgische merkenwet betreffende het bestaan ener inrichting op eigen bodem, bracht de verklaring «personen beschermd door de merkenwet van het verdragsluitende land» mede dat in België ook merken zouden moeten beschermd worden van titularissen wier inrichting noch in België noch in het medeverdragsluitende land gelegen waren, wat dan weer strijdig bleek met art. 6 Wet 1879, dat aan vreemdelingen enkel toelaat beroep te doen op verdragen door België gesloten met het land waar hun inrichting gelegen is.

Ten einde raad werd voor dit geval heil gezocht in de verklaring dat de Belgische rechtbanken dan zouden moeten weigeren de geldigheid van het verdrag ten overstaan van die bepaalde groep beneficiairissen der wetgeving van het medeverdragsluitende land te erkennen.

4. — Die hersengymnastiek, die gedekt wordt door namen met klank uit de juridische wereld, dankt haar ontstaan niet aan de logisch gegronde overtuiging

harer voorstanders (4), maar enkel aan een lofwaardig verlangen de groei der internationalisering van het merkenrecht niet te remmen door het verwerpen van een hele reeks verdragen, door België afgesloten zonder dat aan de vereisten van art. 68 der Grondwet werd voldaan.

Zij heeft echter begrijpelijkerwijze haar invloed ook doen gelden op de uitlegging van enkele zeldzame tweezijdige accoorden, die door een bijzondere wet werden goedgekeurd bv. de overeenkomst België-Griekenland dd° 13/25 Mei 1895, bekrachtigd door de wet van 26 Juni 1895.

Alhoewel men hier zonder gevaar voor de geldigheid van het verdrag een afwijking had kunnen zien op het beginsel van art. 6 Wet 1879, vermits de wetgever vrij is achteraf uitzonderingen op de eigenmachtig verkondigde regels in het leven te roepen, stelt men vast dat de doctrine er voor teruggeschrikt is voor gelijke termen een andere uitleg te geven dan deze uitgebouwd voor de niet wettelijk bekrachtigde akkoorden. Ook hier heeft men dan het keurslijf van art. 6 Wet 1879 verder blijven aansnoeren (5).

5. — Al die theorieën schijnen tot op heden nooit beoordeeld te zijn geweest door onze rechtbanken. Wat men er echter ook moge over denken, de uitkomst ten opzichte van ons onderzoek is steeds dezelfde. Art. 6 Wet 1879 is niettegenstaande de bewoordingen der tweezijdige verdragen blijven zeevieren. Dat men het niet wettelijk bekrachtigde verdrag nu als ongeldig beschouwe, dan wel als te herleiden binnen het wettelijk kader, blijft om het even. Hoogstens zou men, en dan nog enkel mits scherp af te wijken van de gangbare rechtsleer, een begin van aftakeling van de regel van absolute negatie der nationaliteit van de merk titularis kunnen zien in de zeldzame tweezijdige akkoorden, die door het Parlement uitdrukkelijk bekrachtigd werden.

III. Unieverdrag en Schikking van Madrid.

6. — Er is echter een heel wat werkzaamere reactie gekomen langs een andere weg, nl. deze der collectieve verdragen inzake nijverheidseigendom, en hier tegen is art. 6 Wet 1879 niet opgewassen gebleken. Langs het Unieverdrag en de Schikking van Madrid om, heeft ook de nationaliteit van de merkgebruiker, als een der mogelijke toetsstenen voor het bestaan van wettelijke bescherming, zijn intrede gedaan in ons Merkenrecht.

Het Unieverdrag van Parijs voorziet nl. in zijn art. 2 en 3 dat bescherming voor de nijverheidseigendom moet verleend worden in ieder Unieland aan deze belanghebbenden die aan een der andere Unielanden verbonden zijn, hetzij door hun nationaliteit, hetzij door hun woonplaats, hetzij door de ligging hunner handels- of nijverheidsinrichting.

We vinden een soortgelijke bepaling in art. 1 en 2 der Schikking van Madrid.

Deze verdragen gaan dus het kader van art. 6 Wet 1879 duidelijk te buiten. Zij verzekeren in beginsel de bescherming buiten België van alle «Belgische Merken», in de zin hieraan gegeven in 1879, d.w.z. aan de merken van alle uitbaters, Belgen en Vreemdelingen wier inrichting in ons land gevestigd is. Maar anderzijds wordt België er door verplicht vreemdelingen te beschermen, zelfs dan wanneer niet het land hunner inrichting, maar het land hunner nationaliteit of hunner woonplaats te hunnen voordele heeft bedongen door tot het verdrag toe te treden.

Door het Unieverdrag goed te keuren (wet van

5 Juli 1884), hebben de Kamers meteen ook deze afwijking der beginselen van 1879 bekrachtigd (6).

7. — Deze eerste duidelijke inbreuk op de stelling, dat merkbescherming in ieder geval zonder verband moest blijven met de nationaliteit van de merktitularis, werd echter niet zonder tegenwerking geduld.

De voorstanders der traditionele stelling onderwierpen de tekst van het Unieverdrag aan een nauwkeurig onderzoek. Zij stelden hierbij vooral in het licht de bewoordingen van art. 2 Uv. waar dit verklaarde dat de beneficiarissen van het verdrag slechts beschermd zouden worden «mits naleving der formaliteiten en der voorwaarden» voorzien voor de eigen onderhorigen door de interne wetgeving van het land waar om bescherming werd verzocht.

Hieruit besloten zij koudweg dat, vermits art. 6 Wet 1879 voor de Belgen én voor de vreemdelingen als voorwaarde van merkbescherming het bezit van een inrichting in het land stelde, deze voorwaarde ook door de beschermelingen van het Unieverdrag moest vervuld zijn.

In die zin verklaarde het Hof van Beroep te Brussel op 18 Nov. 1910 (P.P. 1911, nr 306) : «Door de bescherming ondergeschikt te maken aan het bestaan » in België van een nijverheids- en handelsinrichting, » behoudens voorkomen van een andersluidende internationale overeenkomst, heeft de Belgische wet aan » de vreemdelingen zowel als aan de Belgen een "voorwaarde" opgelegd in de zin van art. 2 van het verdrag van 1883; en geen enkele andere beschikking » van dit verdrag, evenmin trouwens als de Schikking » van Madrid van 14 April 1891 en de bijkomende accien van 14 December 1906, bevat vrijstelling voor de » naleving van deze wettelijke voorwaarde».

Deze interpretatie ontwaarde grotendeels het Unieverdrag, daar het, aldus uitgelegd, aan geen andere vreemdelingen steun verschafte dan aan deze welke reeds sinds jaren bescherming genoten krachtens de intern Belgische wet van 1879.

Er waren dan ook rechters die dergelijke opvatting al te bar vonden. Een andere Kamer van hetzelfde Hof van Beroep te Brussel verkondigde kortdaar op 25 Jan. 1911 (Jur. Brux. 1911, blz. 122) dat het Unieverdrag wel degelijk bescherming verschafft aan merken van vreemdelingen, wier inrichting niet in ons land gelegen is.

8. — Beide uitspraken werden voorgelegd aan het Hof van Verbreking, dat zich ondubbelzinnig aansloot bij de mening van het jongste arrest van Brussel.

Met verwijzing naar de geest der overeenkomst, waardoor beoogd werd de bescherming van de nijverheidseigendom uit te breiden, en naar de houding welke dienvolgens bij de uitlegging der bepalingen van het verdrag moet aangenomen worden bij analogie met art. 1.156 en 1.158 B.W.B. verklaarde het Hof: «Be-doeld werd de Unionisten gelijk te stellen, niet met » deze onderhorigen die geen merkbescherming genie- » ten bij gebrek aan uitbating hunner inrichting in het » land, maar wel met deze onderhorigen die gerech- » tigd zijn de voordelen der interne wetgeving op te » eisen» (V., 8 Mei 1911, Jur. Brux. 1911, blz. 274 - V., 20 Juni 1912, P. P. 1912, nr 1223).

Het argument, getrokken uit het voorkomen in art. 2 Uv. van de bepaling aangaande de naleving der «voorwaarden» voorzien door de interne wetgeving, werd afgewezen aan de hand van de besprekingen der Conferentie te Parijs, waaruit bleek dat men door deze uitdrukking enkel bepaalde voorschriften der nationale octrooiwetgevingen beoogd had.

9. — Geheel deze kwestie behoort thans trouwens tot de zuivere rechtsgeschiedenis.

Ter gelegenheid van de herziening te Washington (1911) werd aan art. 2 Uv. een lid bijgevoegd luidend als volgt: «*Generlei verplichting betreffende ver- » blijfplaats of vestiging in het land waar de bescher- » ming wordt ingeroepen, kan worden opgelegd aan » degenen waarvoor de Vereniging geldt.*»

Bovendien verklaarde het Slotprotocol nog ad art. 2, b) : «*Het is verstaan dat de bepaling van art. 2, naar » huid waarvan degenen, waarop de Vereniging van » toepassing is, vrijgesteld zijn van de verplichting be- » treffende verblijf en vestiging, in die zin moet uit- » gelegd worden dat zij moet toegepast worden op al de » rechten die krachtens de overeenkomst van 20 Maart » 1883 ontstaan zijn vóór de inwerkingtreding van de » tegenwoordige akte.*»

Toen de versie Washington van het Unieverdrag aan de Kamers ter goedkeuring werd voorgelegd maakte de Verslaggever, dhr Wauwermans van de gelegenheid gebruik om uitdrukkelijk te onderlijnen dat de bijgevoegde teksten een zuivere bevestiging waren van de stelling, ingenomen door het Hof van Verbreking in de bovengemelde arresten van 8 Mei 1911 en 20 Juni 1912 (7). De bekrachtiging van het verdrag door de wet van 10 Juni 1914 stelt dan ook een einde aan iedere mogelijke betwisting.

De aanvulling in 1911 gebracht aan art. 2 Uv. bleef sindsdien zonder opmerkenswaardige wijziging bewaard. Enkel dient aangestipt dat de bepaling van het Slotprotocol, betreffende de terugwerkende kracht door de Conferentie van Den Haag (1925) werd weggelaten omdat men van mening was dat dit voorschrift voldoende duidelijk tot uiting kon gebracht worden door in de Franse tekst van art. 2 zelf, de woorden : «... ne pourra être imposée...» te vervangen door : «... ne peut être exigée...» (8).

10. — De tegenstanders van het zuivere nationaliteitsbeginsel gaven hiermede de strijd echter nog niet volledig op. Er kon dus bescherming zijn zonder bezit van een inrichting in België. Goed. Maar moest men dan niet minstens aannemen dat alleen bescherming mocht worden verleend aan Unionisten die een inrichting bezaten in een der Unielanden? Moest men niet uitsluiten al wie weliswaar door de nationaliteit of de woonplaats met een Unieland verbonden was, maar wiens inrichting buiten het grondgebied der Unie gevestigd was?

Men lette wel op de draagwijdte van het probleem. Het gaat er niet om vast te stellen of ieder belanghebbende zonder inrichting in België, wiens enige band met enig ander Unieland gelegen is in zijn nationaliteit, al dan niet *steeds en noodzakelijk* merkbescherming in België zal kunnen genieten. Op deze vraag luidt het antwoord zeker ontkennend, omdat men rekening moet houden met de gevallen waarin het land der nationaliteit van de belanghebbende, deze laatste bv. wegens gebrek aan inrichting op zijn grondgebied, niet toelaat aldaar geldig te deponeren. Dan staat die merkgebruiker immers zonder geldige deponering in zijn land van oorsprong en zal dit een reden zijn om hem de bescherming in België te weigeren (art. 6 Uv.).

Hierover gaat het thans echter niet. De vraag die hier gesteld wordt is te weten of, op grond van art. 6 Wet 1879, alle belanghebbenden wier enige band met een Unieland te vinden is in hun nationaliteit, van bescherming in België *uitgesloten* blijven, enkel omdat zij geen inrichting in om het even welk Unieland bezitten, en dit zelfs in de veronderstelling dat het Unieland hunner nationaliteit hun toelaat aldaar een geldige, oorspronkelijke deponering te doen.

De aldus gestelde vraag werd bevestigend beantwoord door een vonnis der Handelsrechtbank te Brussel dd. 12 Januari 1924 (Jur. Brux. 1924, blz. 170; I. C. 1924, blz. 67): geen bescherming in België zonder inrichting in een Unieland.

Merken we onmiddellijk aan dat ten opzichte van het behandelde vraagstuk de aangehaalde beslissing veel van haar belang inboet, doordat de verkondigde stelling slechts voorkomt in een overbodige bijbeschouwing. Ter zake bezat de aanlegger inderdaad niet alleen niet in een Unieland, maar ook elders nergens om het even welke inrichting. Een der grondvoorwaarden voor het bestaan zelf van een merk (9) ontbrak dus, zodat de gevraagde bescherming alleszins diende geweigerd wegens gemis aan te beschermen voorwerp.

Toch blijven wij even bij die bijkomende motivering stilstaan omdat zij ook wel eens in de rechtsleer voorstanders heeft gevonden (10).

11. — De stelling van de Handelsrechtbank te Brussel is duidelijk in strijd met de bewoordingen van artikelen, waaruit blijkt dat men zeer bewust, ook in dit rechthebbende op de Uniebescherming aangeven al deze merk titularissen die *hetzij* door hun nationaliteit, *hetzij* door hun woonplaats, *hetzij* door de ligging hunner inrichting met een ander Unieland verbonden zijn.

Zij is evenzeer in strijd met de voorbereidende werken, waaruit blijkt dat men zeer bewust, ook in dit opzicht van art. 6 Wet 1879 heeft willen afwijken.

Bijzonder sprekend is de toelichting gegeven door de Heer Demeur, verslaggever voor de Kamer van Volksvertegenwoordigers:

« En ce qui concerne les marques de fabrique, » l'étranger ne jouit aujourd'hui de la protection en » Belgique que s'il est établi en Belgique ou si cette » protection lui est acquise par une convention internationale établissant la réciprocité pour les Belges. » De nombreuses conventions de cette nature ont été » conclues en Belgique avec d'autres Etats individuellement. Celle qui vous est soumise est en ce point » conforme aux précédentes. Elle consacre le principe de la réciprocité » (11).

Men zal de betekenis van die verklaring naar volle waarde schatten wanneer men ze in verband stelt met de inhoud van art. 6 Wet 1879, met het optreden van de Belgische afgevaardigden op de Conferentie te Parijs en met de teksten der vroeger afgesloten tweezijdige accoorden.

Art. 6, lid 2 Wet 1879 stelt twee voorwaarden opdat naar intern recht uitheemse merken in België via een verdrag zouden kunnen beschermd zijn:

- a) het medeverdragsluitende land mag enkel bedingen voor de merken verbonden aan inrichtingen gelegen op zijn grondgebied.
- b) het verdrag moet wederkerig bescherming verzekeren voor alle Belgische merken, t.t.z. voor alle merken verbonden aan in België gelegen inrichtingen.

Het oorspronkelijke ontwerp te Parijs voorzag in zijn art. 2 slechts bescherming in de andere landen der Unie voor de merken toebehorende aan de onderhorigen van ieder Unieland. Het was voornamelijk door toedoen van Belgische afgevaardigden dat een commissie tot herziening van die tekst werd opgericht, dewelke o.m. besloot tot de inlassing van het huidige art. 3 Uv. waardoor, naast het verband van nationaliteit ook het verband van domicilie of van ligging der inrichting als voldoende werd beschouwd. Hierdoor verwezenlijkte het verdrag een der twee voorwaarden die reeds in de interne Belgische wetgeving voor de

bescherming der uitheemse merken voorzien waren, nl. de wederkerige bescherming van alle Belgische merken zonder onderscheid. Dienvolgens was het essentiële van art. 6 Wet 1879 gevrijwaard, vermits het hoofddoel van die bepaling toch was het groter voordeel der in België gevestigde nijverheden. Om verwezenlijking der andere voorwaarde in art. 6, lid 2 Wet 1879 vervat, werd echter niet eens gevraagd (12).

In zijn zoëven aangehaalde uiteenzetting voor het Parlement stipt ook dhr Demeur enkel aan als vervuld: de voorwaarde der wederkerige bescherming voor alle Belgische merken. Over het Unieverdrag verklaart hij: « Elle consacre le principe de la réciprocité », hierbij met letterlijke overname der wettelijke terminologie duidelijk doelende op de laatste voorwaarde aangegeven door art. 6, lid 2 in fine: « ... la réciprocité pour les marques belges ».

Geen woord over de naleving der andere voorwaarde. Integendeel, een uitdrukkelijke verwijzing en wel in goedkeurende zin, naar de vroegere tweezijdige verdragen, waarvan we reeds weten (zie hoger nr 3 in fine) dat zij eveneens in *terminis* bedongen ten behoeve van alle merken door het medeverdragsluitende land erkend, onverschillig of de inrichting nu al dan niet op het grondgebied van dit land gelegen was. Aan de in die andere verdragen te dien opzichte reeds voorkomende afwijking op de eerste voorwaarde van art. 6 Wet 1879, wordt dus meteen herinnerd. Er kan dan ook geen de minste twijfel over bestaan dat de wetgever wel degelijk heeft bedoeld die afwijking in het nieuw collectief verdrag bepaald te bekrachtigen.

Vandaar dat waar vroeger de tekst van de tweezijdige verdragen, niettegenstaande hun uitdrukkelijke inhoud, door de rechtsleer kon beschouwd worden als onmachtig om de integrale toepassing der twee voorwaarden van art. 6 Wet 1879 uit te schakelen, (dit wegens de onbevoegdheid der toenmalige Belgische ondertekenaars om ons land zover te verbinden, zonder bizontere goedkeuring door het Parlement) er nu echter geen spraak meer kan zijn van dergelijke inperking van het Unieverdrag door de interne wet. De wetgever zelf heeft de overeenkomst goedgekeurd door een wet van latere datum dan 1 April 1879, en wel op een parlementair verslag dat uitdrukkelijk wees op de gelijkheid van inhoud tussen de vroegere akkoorden en het nieuwe collectieve verdrag.

12. — Hierin ligt dus in de grond de vergissing der Handelsrechtbank te Brussel, dat zij zich liet leiden door reminiscenties aan de oude rechtsleer betreffende de tweezijdige akkoorden, zonder erop te letten dat de juridische grondslag van die doctrine hier volledig ontbrak.

Enigszins moet ze dit echter wel gevoeld hebben, want we zien haar in de motieven, voor eigen rekening het oude tekstargument der « voorwaarden en formaliteiten » van art. 2 Uv. nogmaals opgraven. Artt 6 Wet 1879 wordt hier eens te meer voorgesteld als ingeroepen niet *tegen*, maar *krachtens* de bepalingen van het verdrag. Wij zagen echter reeds hoger welke beperkte betekenis te Parijs aan die uitdrukking « voorwaarden » werd gegeven. In geen geval slaat zij op de bestaande regelen betreffende de ligging der inrichtingen, en desaan gaande kunnen wij de bovenvernoemde arresten van het Verbrekingshof dd. 8 Mei 1911 en 20 Juni 1913 als jurisprudentieel argument inroepen.

Merken wij tussen haakjes op dat deze arresten niet tegen onze stelling kunnen uitgespeeld worden al vindt men er wel zindelen in als bv. « ... dat de Unionisten recht hebben op bescherming ... van het ogenblik

dat zij in een der Unielanden een handels- of nijverheidsinrichting bezitten.»

Er valt immers al te duidelijk uit de kontekst af te leiden dat het Hof zich strikt gehouden heeft, niet alleen aan de probleemstelling (die, zoals wij hoger zagen, aldaar geheel anders was dan de hier behandelde) maar ook aan de feitelijke gegevens van het concrete geval dat ter beoordeling voorlag en waarbij nl. de inrichting van de vreemde merkeigenaar in feite buiten België, maar toch nog in een Unieland gelegen was.

Hierbij werd echter op geen enkel ogenblik in rechte verklaard dat die feitelijke hypothese de enig mogelijke was om van Uniebescherming te mogen gewagen.

Om dit alles is het besproken vonnis van 12 Januari 1924 dan ook terecht door de overgrote meerderheid der rechtsleer op felle critiek onthaald geweest (13).

IV. Art. 3 der wetten van 10 Juni 1914 — 23 Mei 1929 en 2 Juni 1939.

13. — Zo de Unieverdragen aldus rechtstreeks voor gevolg hadden de nationaliteit van de merkgebruiker in ons merkenrecht binnen te loodsen, als een der mogelijke toetsstenen voor het bestaan van wettelijke bescherming, hun onrechtstreekse invloed op de verdere ontwikkeling van onze interne wetgeving in die richting is al even betekenisvol geweest.

Toen in 1880 de eerste officiële Conferentie voor de Bescherming van de Nijverheidseigendom te Parijs bijeenkwam, waren de afgevaardigden er zich zeer goed van bewust dat zij vooral voor de toekomst moesten werken en daarom niet al te voortvarend van wal mochten steken. Op gevaar af in de kiem te verkwijnen, moest deze groots opgezette poging tot internationalisering van de bescherming der intellectuele rechten niet zo zeer nieuw recht scheppen, niet zo zeer aanringen op ingrijpende wijzigingen in de onderscheiden nationale wetgevingen, dan wel eenvoudigweg een traditie vestigen van samenwerking onder verbonden landen.

Vandaar dat er uitgegaan werd van het bescheiden beginsel der gelijkstelling in elk land van de door het verdrag begunstigde vreemdelingen met de eigen onderhorigen. In die voorwaarden konden Staten met een nog onvolledig ontwikkelde wetgeving inzake nijverheidseigendom (zoals b.v. Nederland en Zwitserland, die op dat ogenblik nog geen eigen octrooiwetgeving bezaten), toch zonder bezwaren tot de Unie toetreden, daar enerzijds hun eigen onderhorigen hierdoor elders bescherming bekwamen en anderzijds de vreemdelingen hierdoor bij hen slechts gerechtigd werden aanspraak te maken op de toestand der eigen onderhorigen in het moederland, en dus aldaar geen bescherming moesten genieten zolang deze in de eigen wetgeving voor die onderhorigen niet werd voorzien.

Hierdoor bracht het verdrag natuurlijk een zeer onevenwichtige toestand te weeg voor deze der aangesloten landen, die wel reeds een uitgebreide nationale beschermingswetgeving hadden uitgevaardigd. Deze werden immers verplicht de onderdanen der achterlijke landen volledig te beschermen zonder er op te kunnen rekenen dat de toepassing der nationale wetgeving in die landen wederkerig enig voordeel aan de eigen onderdanen zou brengen.

Deze ongelijkheid werd echter goedsmoeds aanvaard in de hoop dat het ontstaan der Unie er wel het zijne zou toe bijdragen om de evolutie der be-

schermingsgedachte in alle landen te bevorderen en om aldus uiteindelijk een rijkere uitbouw van nationale wetgevingen te bewerkstelligen, ontwikkeling welke ten slotte het enige praktische middel bleek om nader te komen tot het theoretisch ideaal van een wereldwetgeving ter bescherming van de intellectuele rechten.

Die verwachting is niet ijdel gebleken.

De gewenste evolutie der geesten is inderdaad sterk aangewakkerd geweest door het te Parijs eenmaal officieel gevestigde contact, en men is er vrij spoedig in gelukt, ter gelegenheid van de nakomende herzieningsconferenties, in het Unieverdrag meer en meer bepalingen in te lassen van aard om, als minimavoorschriften, de armere nationale wetgevingen ten behoeve der Unionisten aan te vullen.

Die evolutie bracht echter mede dat op een bepaald ogenblik in sommige, zelfs op dit gebied meer ontwikkelde landen een nieuwsoortig gemis aan beschermingsevenwicht moest vastgesteld worden. Ingevolge het feit dat de minimabepalingen van het Unieverdrag, krachtens de tekst zelf van zijn art. 2, in elk land slechts golden voor de Unionisten en niet voor de eigen onderhorigen als dusdanig («De onderdanen van elk van de landen der Unie zullen in *alle andere* landen der Unie... de voordelen genieten...») begon het meer en meer voor te komen dat de vreemde Unionisten grotelijks bevoorrecht waren ten overstaan van de eigen onderhorigen, en dit dan nog wel in dezer eigen land!

14. — In België werd die ongelijkheid op een bepaald ogenblik vooral scherp aanvoeld op het gebied der uitvindingsbrevetten, o.m. doordat de Conferentie te Brussel beslist had (Slotprotocol art. 3bis) dat de Unionisten over een termijn van drie jaren zouden beschikken vanaf hun aanvraag om een begin te maken met de uitbating der gebreveteerde uitvinding. Daartegenover bleven de Belgische onderhorigen die enkel aanspraak konden maken op de wet van 24 Mei 1854, verder beheerst door art. 23 van deze wet, waardoor zij zich bedreigd zagen met de nietigverklaring van hun octrooi indien de uitbating niet begon binnen het jaar der uitbating in het buitenland.

Dit bizonder geval stelde duidelijk in het licht dat de beperking «in *alle andere* landen», zoals voorzien door art. 2 Uv., een onbillijke behandeling betekende voor de onderhorigen in eigen land, van zodra de Unieverdragen gingen voortschrijden op de voorziene ontwikkelingsweg en eigen rechtsbepalingen voor de bescherming van nijverheidseigendom gingen omvatten.

Doordat die toestand echter te wijten was aan een leemte in een algemeen beginsel, was het middel tot herstel vlug gevonden. Door een algemene aanpassing van de uitwerking van art. 2 Uv. in België kon men inderdaad volledig ontsnappen aan de aanzienlijke wetgevende arbeid, die anders en wel herhaaldelijk, nl. ter gelegenheid van iedere uitbreiding der Unieverdragen, zou vereist geweest zijn voor een fragmentarische wijziging van ieder der nationale wetten, betreffende de verschillende gebieden, bestreken door verdergaande bepalingen van de verdragen.

Vandaar de verschijning in onze wetgeving van een tekst, die voor het eerst opgenomen in art. 3 W. 10 Juni 1914, sindsdien steeds terug is gekomen in de wetten die internationale verdragen inzake Nijverheidseigendom bekrachtigen:

«*De Belgen mogen, tot eigen voordeel, in België de toepassing eisen:*

» 1°) Van de bepalingen van het Unieverdrag van » Parijs dd° 20 Maart 1883 tot bescherming van de » nijverheidseigendom, herzien te Brussel, op 14 De- » cember 1900, te Washington op 2 Juni 1911, te » 's Gravenhage op 6 November 1925 en te Londen op » 2 Juni 1935;

» 2°) Van de Schikking van Madrid dd° 14 April » 1891 herzien te Brussel, op 14 December 1900, te » Washington op 2 Juni 1911, te 's Gravenhage op » 6 November 1925 en te Londen op 2 Juni 1934;

» 3°) Van de Schikking van 's Gravenhage dd° 6 » November 1925, herzien te Londen op 2 Juni 1934; » in al de gevallen waar deze bepalingen voordeliger » zijn dan de Belgische wet tot bescherming van de » rechten voortvloeiende uit de nijverheidseigendom. » (Tekst volgens art. 3 Wet 2 Juni 1939.)

15. — Reeds bij eerste lezing van deze wettekst valt het op hoezeer hij is uitgegroeid buiten het beperkte gebied van de concrete ongelijkheid, die de aanstoot vormde voor zijn goedkeuring door het Parlement.

Voor al de toestand der uitvinders stond de wetgever voor de geest, maar toch wordt de tekst veralgemeend voor alle gebieden van de nijverheidseigendom, het merkenrecht inbegrepen. Aanvankelijk was zulks zelfs bij herhaling gezegd vermits de wetten van 10 Juni 1914 en 23 Mei 1929 nog een staartje bevatten, dat in 1939 als overbodig werd weggelaten, nl.: «... en, inzonderheid, voor wat betreft de prioriteit en exploitatietermijnen inzake uitvindingsbrevetten».

De ongelijkheid was eerst en vooral opgevallen tussen de beneficiarissen van het Unieverdrag en de beschermelingen van de interne Belgische wet, maar toch werd het nieuwe voordeel niet beperkt tot deze laatste, maar uitgebreid tot alle personen van Belgische nationaliteit, zonder enig onderscheid.

Op merkenrechtelijk gebied hebben de besproken teksten dan ook een dubbele uitwerking: deze Belgen, die reeds van de wettelijke bescherming genoten omdat zij hun inrichting in België hadden gevestigd, zagen hun toestand verbeteren aan de hand van de grotere voordelen, voorzien door de Unieverdragen; andere Belgen die tot dan toe van alle merkbescherming in eigen land verstoken waren gebleven, zagen zich eindelijk van die stiefmoederlijke behandeling bevrijd.

Deze laatste uitwerking is wellicht de merkwaardigste. We zullen ze dan ook het eerst meer diepgaand onderzoeken.

16. — Zoals wij bij de aanvang van deze studie onderlijnden, heeft het door de wet van 1 April 1879 ingevoerde onderscheid tussen de Belgische en uitheemse merken geen uitstaans met de nationaliteit van hun eigenaar. Ook de merken, toebehorend aan een Belgisch eigenaar zijn als uitheems te beschouwen, zodra de handels- of nijverheidsinrichting waar aan zij verbonden zijn, buiten België gelegen is.

Dit bracht o.m. als gevolg mede dat een Belg wiens inrichting gelegen was in een land, zonder wederkerigheidsverdrag met België, meestal in de onmogelijkheid was zijn merken in België te laten beschermen. De Belgische wet kon hij niet rechtstreeks inroepen wegens gemis aan inrichting in België of in een medeverdragsluitend land. Ook het Unieverdrag bleef in België buiten zijn bereik, want art. 2 en 3 Uv., verzekeren wel bescherming aan personen wier inrichting buiten de Unie gelegen is, mits zij maar tot een Unieland behoren hetzij door de nationaliteit, hetzij door de woonplaats, maar

enkel, in de andere Unielanden, en niet in het Unieland zelf waarmede de band van nationaliteit of domicilie bestaat.

De Belg met een inrichting, gelegen in een niet-verdragsluitend land, kon dus enkel in België bescherming vragen in de zeer uitzonderlijke hypothese dat zijn domicilie gevestigd was buiten België, buiten het land zijner inrichting, en wel juist in een Unieland, en dan raken wij nog niet eens de voorwaarde aan dat dit laatste land nog het verrichten van een deponering van oorsprong moest toelaten aan een persoon van vreemde nationaliteit, wiens inrichting er niet gevestigd was. Was zijn domicilie gevestigd in België of in het land zijner inrichting, dan was er, naar de letter der wet, geen bescherming in België mogelijk.

Het onredelijke van deze toestand zullen wij niet alleen onderlijnen door in het algemeen te wijzen op de verongelijkheid die aldus werd aangedaan aan sommige onzer landgenoten, wier werkkraacht had bijgedragen tot de ontwikkeling der Belgische ondernemingen in de vreemde. Wij zullen ook nog aanstippen dat hierdoor rechtstreeks getroffen werden al deze Belgen die in onze Congokolonie hun onderneming gingen vestigen, zodat dus geen rekening werd gehouden met de diensten die zij aan het Moederland bewezen door mede te werken aan de ontwikkeling van ons Afrika-Rijk. Congo is inderdaad te deze opzichte een vreemd land, dat geen deel uitmaakt van de Unie van Parijs en zelfs geen bijzonder verdrag aangaande de merkrechten met België heeft afgesloten.

17. — Deze toestand gaf dan ook aanleiding tot felle kritiek, en dit niet alleen wegens de nadelige toestand waarin aldus sommige onzer uitgeweken landgenoten werden geplaatst in België zelf, maar ook wegens de onontwarbare moeilijkheden die hun geschapen werden om hun recht op bescherming in de andere Unielanden, op grond van hun Belgische nationaliteit, in feite te laten gelden. Inderdaad, art. 6 Uv. stelt de bescherming in de andere Unielanden afhankelijk van een regelmatige deponering in het land van herkomst, en bepaalt uitdrukkelijk dat als land van herkomst dient beschouwd: «het » land der Unie, waar de inzender een daadwerkelijke » en wezenlijke nijverheids- of handelsinrichting heeft, » en zo hij geen dergelijke inrichting bezit, het land der » Unie waar hij zijn domicilie heeft, en indien hij geen » domicilie heeft in een Unieland, het land van zijn » nationaliteit, ingeval dat hij onderdaan is van een » land van de Unie».

In het beschouwde geval bezat de Belg enkel via België enig naar het Uv. geldend verband met de Unie, zodat de bescherming van zijn merk in de andere Unielanden afhankelijk was van een geldige deponering in België. En nu was juist in België, volgens de wet van 1879, iedere wettelijke bescherming, dus iedere rechtsgeldige deponering uitgesloten!

De Belgische doctrine had wel gepoogd deze toestand te verhelpen door spitsvondige interpretaties van de tekst van art. 2 Uv. De scherpte van de aldaar voorkomende beperking der bescherming tot «alle andere landen» was tenslotte echter toch een onoverkomelijke hinderpaal gebleken, en wel zodanig dat ook de meest welwillenden tenslotte moesten toegeven dat enkel, en dan nog maar op grond van een argument van bij de wetgever noodzakelijk te veronderstellen logica, kon worden gegaan tot het aanvaarden van een deponering in België, die niet in het eigen land

maar dan toch ten opzichte van de andere Unie-landen, enige waarde zou hebben als deponering in het land van oorsprong naar de zin van art. 6 Uv. (14).

18. — Aan deze toestand heeft de wetgever door de besproken teksten een einde willen stellen. De pogingen van de rechtsleer om de bescherming van het Unieverdrag én in België en in de andere Unie-landen toegankelijk te maken voor alle Belgen werden achteraf goedgekeurd door het scheppen van een duidelijke tekst. Zoals de verslaggever in 1914 voor de Senaat verklaarde: « En ce qui concerne l'art. 3 » il est dû à la même initiative et a été rendu nécessaire pour dissiper un doute qui subsistait relativement au droit pour nos nationaux de bénéficier en Belgique du Régime de la Convention; il forme en réalité un corollaire de l'approbation de cette dernière ». (15)

De toestand is thans dus zeer duidelijk.

Zodra een belanghebbende wijzen kan op zijn Belgische nationaliteit staat het vast dat zijn merken in België bescherming kunnen genieten, en dat hij dus aldaar geldig kan deponeren. Geen enkel bijkomende voorwaarde is door de wetteksten voorzien, zodat geen enkele andere eis rechtsgeldig mag worden gesteld noch wat betreft de woonplaats, noch wat betreft de ligging der inrichting.

De voorziene bescherming is de meest brede die maar denkbaar is, vermits zij zowel deze voorspruitend uit de bepalingen van de Unieverdragen als, via art. 2 Uv., deze voortvloeiend uit de interne wetgeving omvat.

19. — Deze draagwijdte van de wetten van 10 Juni 1914, 23 Mei 1929 en 2 Juni 1939, die trouwens beantwoordt aan soortgelijke ontwikkelingen in de vreemde, en meer bepaald ook in Nederland (16) was tot nog toe algemeen door de rechtsleer aanvaard (17). Zij werd onlangs echter zeer onverwacht het voorwerp ener betwisting (18).

De argumenten contra ontwikkeld door dhr F. Gaspar in de aangehaalde bijdragen, schijnen ons echter niet van aard om een wijziging der algemene opvatting te wettigen.

Hij beperkt er zich inderdaad toe te wijzen op de omstandigheid dat de Unieverdragen, welke de Belgen krachtens art. 3 Wet 2 Juni 1939 vermogen in te roepen enkel het geval regelen van wat hij noemt « dépôts correspondants », t.i.z. deponeringen van merken die reeds elders in een Unieland het voorwerp uitmaakten van een deponering van oorsprong. Deze verdragen raken niet aan de bijzondere voorschriften van ieder land, waar een oorspronkelijke deponering moet verricht worden, welke niet kan bogen op een vroegere, elders in de Unie doorgevoerde neerlegging.

Willen wij deze stelling uitdrukken in duidelijk verband met de teksten welke de auteur hierbij beoogt, dan zien wij dat zij zich als volgt voordoet: De Belgen worden gelijkgesteld met de Unionisten. Krachtens 6 Uv. kan de Unionist echter geen bescherming in België bekomen, dan wanneer zijn merk eerst geldig, volgens de aldaar heersende interne wetgeving, in zijn Unieland van oorsprong werd gedeponeerd.

Welnu voor de Belgen, die hun woonplaats of hun inrichting niet in een verdragsland gevestigd hebben, is dit land van oorsprong België zelf, zodat hierbij alleen art. 6 Wet 1879 in aanmerking kan komen en de mogelijkheid van een geldige deponering dus ten slotte toch nog moet worden uitgesloten.

20. — Het is opvallend hoezeer deze redenering gelijkenis vertoont met een andere, die we reeds vroeger hoorden in de mond van tegenstanders der ontwikkeling van het nationaliteitsbeginsel in het merkenrecht. Eenzelfde staren op de letter van de teksten kwam voor bij de auteurs, die voorhielden dat de Unionisten aan het vereiste van de ligging hunner inrichting in België onderworpen bleven, vermits art. 2 Uv. hen slechts gelijkstelde met de Belgen, mits naleving der voorwaarden, die krachtens art. 6 Wet 1879 voor deze laatste zelf golden. (Zie hoger nrs 7 en 8.)

Dezelfde redenen die het Hof van Verbreking ertoe brachten deze stelling tot tweemaal toe te veroordelen, zullen ook hier leiden tot verwerping van de beperkende interpretatie betreffende de wetten van 1914, 1929 en 1939.

Deze wetten beoogen een voordeel te verschaffen. De verslaggever voor de Senaat zegde het uitdrukkelijk: « ... *bénéficiaire* en Belgique du régime de la Convention », wat er wel op wijst dat de wet, waar zij het recht voorziet *de toepassing* van het Unieverdrag te eisen, bedoelt een zodanige toepassing dat er voordeel uit voortvloeit, en niet een toepassing die langs een cirkelweg terugleidt naar dezelfde ongunstige rechtstoestand waarin de beneficiaris der wet zich vóór haar stemming bevond.

Men kan dan ook bijna letterlijk de bewoordingen van het Verbrekingsarrest van 8 Mei 1911 overnemen om te betogen dat, met het oog op de geest der wetten van 10 Juni 1914, 23 Mei 1929 en 2 Juni 1939, en met inachtnaam van de houding welke dienvolgens bij de uitlegging hunner bepalingen moet aangenomen worden, bij analogie met art. 1156 en 1159 B.W.B., moet verstaan worden dat bedoeld werd de Belgen gelijk te stellen met deze Unionisten, die geen merkbescherming in België kunnen genieten bij gebrek aan een geldige deponering in een Unieland van oorsprong, maar wel met deze Unionisten die gerechtigd zijn de voordelen van het Verdrag op te eisen.

Vergeefs zou men hier tegen opwerpen dat, zelfs in de uitlegging van dhr Gaspar, de wetten van 1914, 1929 en 1939 toch niet volkomen zinledig worden, vermits zij een voordeel blijven betekenen voor deze Belgen, die reeds onder het regime der wet van 1879 enige merkbescherming genoten, maar nog niet de bredere bescherming voorzien in het Unieverdrag. Bij deze bewering zou men inderdaad uit het oog verliezen dat de besproken wetteksten hun voordeel toekennen aan « de Belgen » alleen, zonder onderscheid. Nergens, noch in de tekst, noch in de voorbereidende werken kan een spoor worden ontdekt van enige uiting die er zou op wijzen dat de wetgever onder die uitdrukking iets anders of iets meer zou hebben bedoeld dan eenvoudigweg alle bezitters van de Belgische nationaliteit. In die omstandigheden zou men willekeurig de wet aanvullen, wilde men hier lezen: « *De Belgen, wier inrichting in België gevestigd is* », en zou men meteen dus indruisen tegen een der eerste grondbeginselen van de interpretatieleer.

21. — Er kan dan ook geen reden tot twijfel meer bestaan. Zodra een belanghebbende wijzen kan op zijn Belgische nationaliteit, komt hij op gelijke voet te staan met de Unionist, die aan alle voorwaarden voldoet om in België geldig te deponeren. Geen enkel ander vereiste mag hem krachtens de algemene bewoordingen van de wetteksten worden gesteld, zodat iedere navraag nopens ligging zijner inrichting of zijner woonplaats eenvoudigweg kan worden nagelaten. Vóór de goedkeuring van de versie Londen

van het Unieverdrag had men zich wellicht nog moeten afvragen of er geen strijdigheid was tussen het beginsel der gelijkstelling Belg/Unionist en het feit dat de deponering van de Belg, bij gemis aan verband met een deponering in een ander Unieland, niet onderworpen was, zoals de deponering van oorsprong. Sinds dit verband echter ook voor de Unionist verbroken is geweest door art. 6 D Uv. Londen, kan ook daar geen verdere moeilijkheid meer in gevonden worden.

22. — Blijft ons nu nog enkel over enkele woorden te wijden aan de voordelen die de besproken wetten brachten door naast de gewone bescherming van het intern recht, ook nog de Unibescherming open te stellen voor de Belgen.

Sommige van deze voordelen zullen ten opzichte van de wet van 1879 volkomen nieuwigheden zijn.

Aldus bijvoorbeeld art. 6bis Uv. (19) waardoor het mogelijk wordt zonder meer de nietigverklaring te bekomen van een deponering, verricht door een derde, op een ogenblik waarop de uitvinder van het kenteken, zonder er reeds een eigen merkgebruik van te hebben gemaakt op zijn producten, dit toch reeds een algemene bekendheid heeft gegeven, bijvoorbeeld door een voorbereidende reclame-campagne.

Naar gewoon intern recht zou die nietigverklaring enkel kunnen bekomen worden mits bewijs dat de deponent te kwader trouw handelde (art. 16, lid 2, W. 1879), vermits de uitvinder van het kenteken, bij gemis aan eigenlijk merkgebruik op producten (20), zich niet kan steunen op een tijdsvoorrang en dus geen beroep kan doen op art. 3 W. 1879.

Andere voordelen zijn te vinden in de omstandigheid dat de Belgen voor meerdere punten, niet uitdrukkelijk geregeld door interne teksten, in de Unieverdragen bepalingen zullen vinden, die, meer zekerheid brengen dan de doctrinale of jurisprudentiële constructies, waarop zij tevoren alleen konden voortgaan.

Aldus vermelden wij o.m.:

a) Art. 5 C van het Uv. waarvan cijfer 2 uitdrukkelijk het recht van de merkeigenaar erkent om het kenteken in van zijn deponering licht afwijkende vormen te bezigen, en cijfer 3 een duidelijk criterium bevat voor de toelaatbaarheid van mede-eigendom inzake merken.

b) Art. 6 B, cijfer 1, 2° in fine, waaruit volgt dat kentekens die uiteraard en op zichzelf genomen nietszeggend zijn (bijvoorbeeld een cirkel) toch in bepaalde gevallen als geldig merkteken moeten beschouwd worden, wanneer nl. ingevolge een langdurig gebruik of andere feitelijke omstandigheden het publiek daarin toch een kenschetsende verwijzing naar een bepaalde onderneming is gaan zien.

c) Art. 6bis Uv., waarin het criterium te vinden is om een vertaling van een woordmerk als namaking te beschouwen, nl. in elk geval afzonderlijk met al dan niet bestaand van een gevaar voor misleiding van het publiek (21).

d) Art. 7 Uv. waaruit blijkt dat de aard van het te kenschetsen product op zichzelf (bijv. de omstandigheid dat het om een geneesmiddel gaat) nooit in aanmerking mag komen om de geldigheid van het merk te beoordelen.

23. — Deze bondige opsomming van voordelen in de eigen beschermingsbepalingen van de Verdragen omvat, hebben wij voornamelijk gegeven om er op

te wijzen dat de wetaanvulling van 1914, 1929 en 1939 ook op merkegebied geen zuiver platonische verklaring blijft en dat de Belgische markt titularissen er belang bij hebben steeds hun rechtstoestand, niet alleen aan de hand der interne, maar ook der verdragswetgeving te onderzoeken.

Op gevaar af al te zeer van ons onderwerp af te wijken, moesten wij ons hierbij echter tot schematische aanduidingen beperken. Vanuit het voor deze studie ingenomen gezichtspunt diende inderdaad hoofdzakelijk de nadruk gevestigd op de omstandigheid dat de besproken teksten, tegen de beginselen der wet van 1879 in, eindelijk aan de Belgische nationaliteit een voorrecht hebben erkend dat haar nooit had mogen ontzegd worden. Men kan er zich enkel over verwonderen dat het zoveel jaren geduurd heeft om terug te keren tot het algemeen menselijk gevoelen dat het hemd tenslotte toch nader is dan de rok.

Dr Jur. Marcel GÖTZEN.

(1) De Ro, *Commentaire de la loi du 1 avril 1879 sur les marques de fabrique et de commerce*, blz. 192, n° 4.

(2) De Ro, blz. 72-80. Al. Braun, *Nouveau traité des marques*, n° 258. Braun et Capitaine, *Les marques de fabrique et de commerce*, n° 313 en 359.

(3) Men vindt een opgave van de tweezijdige verdragen die thans nog gelden bij Hamels (J.), *Code des droits intellectuels*, blz. 296, voetnoot 1.

(4) Zie de bekentenissen des aangaande bij Braun et Capitaine, n° 373 in fine.

(5) Zie nader over dit alles: Al. Braun, n°s 306, 347, 373; Braun, Bissot et Favart, *Des marques de fabrique et de commerce in Nouvelles, Droits Intellectuels*, II, n°s 279, 288; Rép. prat. dr. belge, V° *Propriété industrielle*, n°s 669, 673.

(6) Braun, Bissot et Favart, n°s 317 en 323; Rdp. prat. dr. belge, V° *Propriété industrielle*, n° 113.

(7) Kamer van Volksvertegenwoordigers, Zittingsjaar 1913-1914, Parlem. docum. n° 264, blz. 3 en 9.

(8) Actes de La Haye (uitg. van Bureau international de l'Union, Berne), blz. 224 en 536.

(9) F. Gaspar, *Le ressortissant d'un pays unioniste peut-il effectuer le dépôt initial valable d'une marque en Belgique, s'il n'y possède aucun établissement?* in Ing. Cons. 1948, blz. 43, sub 1, a).

(10) Pand. Belges, V° *Marque de Fabrique*, n°s 283 v.v.

(11) Kamer van Volksvertegenwoordigers, Parlem. doc. 1883-1884, blz. 193.

(12) Braun, Bissot et Favart, n° 317; Actes de Paris 1880, blz. 98-101 en 104.

(13) Braun, Bissot et Favart, n°s 317 en 323; Rép. prat. dr. belge, V° *Propriété industrielle* n°s 701 en 705; Ladas, *La protection internationale de la propriété industrielle*, n° 113; F. Gaspar, *Le dépôt d'une marque belge par un Belge établi au Congo* in Ing. Cons. 1947, blz. 123, sub IV, 2; Id., *Le ressortissant d'un pays unioniste peut-il effectuer le dépôt initial valable d'une marque en Belgique s'il n'y possède aucun établissement?* in Ing. Cons., 1948, blz. 47, sub 4, a).

(14) Braun, Bissot et Favart, n°s 324 en 325.

(15) Documents Parlementaires du Sénat, 1913-1914, n° 116 (séance du 19 mai 1914) blz. 106.

(16) J. W. Van der Zanden, *L'unioniste peut faire enregistrer une marque aux Pays-Bas librement*, in Ing. Cons. 1948, blz. 41-42.

(17) Braun, Bissot et Favart, n°s 324-325; L. Frédéricq, *Traité de droit comm. belge*, II, n° 172.

(18) F. Gaspar, *Le dépôt d'une marque belge par un Belge établi au Congo*, in Ing. Cons. 1947, blz. 121-125; Id., *Le ressortissant d'un pays unioniste peut-il effectuer le dépôt initial valable d'une marque en Belgique s'il n'y possède aucun établissement?* in Ing. Cons. 1948, blz. 43-50.

(19) A. Vander Haeghen, *Déontologie des Conseils en Brevets*, n° 575 in fine.

(20) Publiciteit is geen merkgebruik in de zin der wet van 1 April 1879 (H. R. B. Brussel, 13 Juni 1905, Jur. Brux. 1905, blz. 376; H. R. B. Brussel, 26 April 1935, Jur. Brux. 1936, blz. 52).

(21) Merken wij te dezer gelegenheid op dat, klaarblijkelijk ingevolge een vergetelheid van de ministeriële vertaaldiensten bij het voorbereiden van het wetsontwerp, de Nederlandse tekst van het Unieverdrag, gepubliceerd in het Staatsblad van 9 December 1939, het belangrijke zinsdeel « susceptibles de créer une confusion » niet weergeeft.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

2° Kamer — 5 Juli 1948

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. Smetryns.

Eerste Advocaat-Generaal : M. Hayoit de Termicourt.

1. Middelen tot verbreking. — Onregelmatigheid in het vooronderzoek. — Samenloop van delicten. — Niet ontvankelijkheid.

2. Getuigen (in strafzaken). — Personen ontzet van het recht om getuigenis af te leggen.

3. Proces-verbaal der terechtzitting. — Authenticiteit ?

1. a) Een beweerde onregelmatigheid, welke uitsluitend het vooronderzoek betreft en waarover verdachte niet heeft geklaagd vóór de rechter over de feiten, kan niet tot staving ener voorziening in verbreking worden aangevoerd.

b) Bij samenloop van delicten kan de deswege opgelegde straf gerechtvaardigd zijn ook al mocht blijken, dat enkele van de feiten, op grond waarvan werd veroordeeld, niet voldoen aan de wettelijke omschrijving van het strafbare feit. Het middel is dan, bij gebrek aan belang, niet ontvankelijk.

2. Personen, die ontzet zijn van het recht om getuigenis in rechte af te leggen, mogen niet onder eed worden gehoord; de griffier is niet verplicht ambtshalve aantekening te houden van hun verklaringen.

3. Geen enkele wetsbepaling schrijft op straf van nietigheid voor, dat ieder blad van het proces-verbaal der terechtzitting door de Voorzitter en de griffier moet worden ondertekend; het proces-verbaal maakt een geheel uit, waarvan de authenticiteit is gewaarborgd door de handtekeningen aan de voet van de laatste bladzijde.

De Winne Cyriel t/ Belgische staat, b.p.

Gelet op het bestreden arrest door het Militair Gerechtshof, zetelende te Gent op 15 Maart 1948, gewezen;

I. — Aangaande de beslissing over de publieke vordering :

Over het eerste middel : schending van de rechten der verdediging, doordat eiser in betichting is gesteld geworden, bij zijn eerste uitnodiging om voor de Krijgsauditeur te verschijnen, voor een lange reeks van verklikkingen, zonder dat het minste contradictoir onderzoek aangaande die verklikkingen is geschied;

Overwegende dat de beweerde onregelmatigheid uitsluitend het vooronderzoek betreft en vóór de rechter over de grond niet werd opgeworpen; dat zij derhalve niet tot staving van een voorziening in verbreking kan aangevoerd worden;

Over het tweede middel : schending van de rechten der verdediging, doordat de getuigen De Baets en De Roo niet over hun tegenstrijdige verklaringen gedurende het vooronderzoek door de Krijgsraad werden onderhoord en de door die getuigen afgelegde verklaringen niet in het zittingsblad werden opgenomen :

Overwegende dat uit de stukken der rechtspleging

blijkt dat de genaamden De Baets en De Roo, krachtens een definitief arrest door het Militair Gerechtshof, op 28 Juni 1945 gewezen, ontzet zijn geworden van het recht om getuigenis in rechte af te leggen, tenzij om er enkel inlichtingen te geven; dat daaruit volgt, enerzijds, dat die personen niet onder eed mochten onderhoord worden en, anderzijds, dat de griffier niet verplicht was ambtshalve aantekening te houden van hun voornaamste verklaringen;

Dat het middel niet gegrond is;

Over het derde middel afgeleid uit de omstandigheid dat een blad van het proces-verbaal der terechtzitting door de Krijgsraad op 5 Juli 1947 gehouden noch door de Voorzitter, noch door de griffier is ondertekend;

Overwegende dat geen enkele wetsbepaling, op straf van nietigheid, voorschrijft dat ieder blad van het proces-verbaal der terechtzitting door de Voorzitter en door de griffier weze ondertekend; dat het gecritiseerd proces-verbaal een geheel uitmaakt, waarvan de authenticiteit is gewaarborgd door de handtekeningen welke aan de voet van de laatste bladzijde van gezegd proces-verbaal voorkomen;

Over het vierde middel : schending van artikel 121bis van het Strafwetboek, gewijzigd bij de Besluit-wet van 8 April 1917, doordat het bestreden arrest eiser heeft veroordeeld wegens verklikking van Roels Emiel, Van Oost Alfons, Van Laere Theophil en Burms Valérie, dan wanneer geen kwaad opzet is bewezen :

Overwegende dat eiser is veroordeeld geworden tot een enkele straf van tien jaar gewone hechtenis wegens inbreuken op artikelen 118bis en 121bis van het Strafwetboek;

Dat het middel slechts enige der bewezen verklaarde verklikkingen betreft; dat indien het zelfs gegrond was, de uitgesproken straf niettemin gerechtvaardigd zou blijven door de weerhouden inbreuken op artikel 118bis van het Strafwetboek;

Dat in die omstandigheden het middel geen belang voor eiser oplevert en derhalve niet ontvankelijk is;

En overwegende dat de substantiële of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de genomen beslissing met de wet overeenstemt;

II. — Aangaande de beslissing over de burgerlijke vordering :

Over het middel : schending van artikel 97 der Grondwet, doordat het bestreden arrest niet vermeldt of er vergoeding voor zedelijke schade aan de burgerlijke partij wordt toegekend :

Overwegende dat het Militair Gerechtshof als beweegredenen voor de bevestiging van het vonnis van de Krijgsraad doet gelden « dat de eerste rechter een billijke raming heeft gedaan van de door de burgerlijke partij, de Belgische Staat, geleden schade en voor het Hof niets werd ingebracht om deze raming te wijzigen »; dat door die overwegingen het Militair Gerechtshof zich met de zienswijze van de eerste rechter heeft verenigd, volgens welke

« de zedelijke schade, welke de Belgische Staat geleden heeft, enkel kon bestaan hebben in de storing van de openbare orde; dat deze storing hersteld wordt door de bestraffing en geen aanleiding geeft tot schadevergoeding »;

Dat dienvolgens het Militair Gerechtshof, evenals de Krijgsraad, slechts vergoeding voor stoffelijke schade aan de Belgische Staat heeft toegekend;

Dat het middel feitelijke grondslag mist;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Verwijst eiser in de kosten.

NOOT: Vgl. ad I: Hof van verbreking, 24 Mei 1948, R.W. 1948-1949, 176; id. 7 Juli 1947, R.W. 1947-1948, 220; id. 8 Juli 1946, R.W. 1946-1947, 71; id. 30 September 1946, R.W. 1946-1947, 157.

ad. 2. Hof van verbreking, 22 December 1947, R.W. 1947-1948, 702; id. 3 Maart 1947, R.W. 1946-1947, 1069.

Ad. 3. Hof van Verbr., 5 April 1948, R.W. 1947-1948, 1178; Krijgshof Luik, 2 October 1947, R.W. 1947-1948, 739; Hof van Verbr., 8 Juli 1946, R.W. 1946-1947, 71.

HOF VAN VERBREKING

Vacantiekamer — 29 Juli 1947

Voorzitter: M. Bail.

Raadsheer-Verslaggever: M. Smetryns.

Advocaat-Generaal: Janssens de Bisthoven.

1. *Proces-verbaal van de terechtzitting. — Eedaflegging. — Vertalingen door tolk. — Bewijskracht van het proces-verbaal.*

2. *Eed (in strafzaken). — Formule van de aanroeping van God.*

1. *De vermelding in het proces-verbaal der terechtzitting, dat getuigen de eed hebben afgelegd, levert daarvan bewijs op tot de betichting van valsheid toe.*

In het proces-verbaal der terechtzitting behoeft niet met zoveel woorden te worden vermeld, dat hetgeen de griffier heeft opgetekend omtrent de verklaringen van een getuige, die een vreemde taal spreekt, de vertaling dezer verklaringen is, afkomstig van de aangestelde tolk. Voldoende is dat uit het proces-verbaal blijkt, dat zulks het geval is.

2. *De eed moet worden afgelegd onder aanroeping van God; de formule van die aanroeping is echter niet sacramenteel.*

Anicq, Alice.

Gelet op het bestreden arrest door het Militair Gerechtshof, zetelende te Gent, op 25 Februari 1948 gewezen;

Over het eerste middel: schending van artikel 97 van de Grondwet, artikel 155 van het Wetboek van Strafvordering, artikelen 189, 317 en 332 van hetzelfde Wetboek, het besluit van de Prins Souverein van 4 November 1814, artikelen 1 en 2 van de wet van 30 Juli 1894, het Koninklijk Besluit van 17 Juli 1926, de artikelen 87, 106 en 173 van het Wetboek van Strafrechtspleging voor de landmacht, artikel 12 van de wet van 15 Juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtelijke zaken;

doordat het bestreden arrest, naar bescheiden

beslissende, eiseres schuldig heeft verklaard aan de feiten A, B en C der telastlegging;

dan wanneer getuigenissen onregelmatig werden afgenomen, vermits, zo het spruit uit het proces-verbaal der terechtzitting van de Krijgsraad dd. 29 September 1947, dat:

1° de getuige Gehrard Kling de eed niet heeft afgelegd, niettegenstaande het proces-verbaal zegt dat Kling de eed aflegde, reeds vermeld;

2° de griffier, in strijd met artikelen 155 en 189 van het Wetboek van Strafvordering, niet heeft vermeld dat zijn aantekeningen aangaande het getuigenis van getuige Kling de vertaling zijn door de aangestelde tolk van hetgeen die getuige heeft verklaard;

3° de getuigen Courtin, Berthelon en Delhaye de eed hebben afgelegd: « Je jure de dire toute la vérité, rien que la vérité, que Dieu m'assiste », terwijl de voorgeschreven eed luidt en moet zijn: « Je jure de dire toute la vérité, rien que la vérité, ainsi Dieu me soit en aide »;

Over het eerste onderdeel van het middel:

Overwegende dat het middel in dit onderdeel wordt tegengesproken door de vermeldingen van het proces-verbaal van de Krijgsraad dd. 29 September 1947; dat immers uit dit gezegd proces-verbaal blijkt dat de getuige Kling vooraleer zijn verklaring te doen, de hoger in het proces-verbaal vermelde eed: « Ik zweer de gehele waarheid, niets dan de waarheid te zeggen, zo helpe mij God » heeft afgelegd; dat die vermelding van het proces-verbaal bewijs oplevert tot betichting van valsheid toe; dat derhalve het middel in zijn eerste onderdeel feitelijke grondslag mist;

Over het tweede onderdeel van het middel:

Overwegende dat het blijkt uit het proces-verbaal der zitting van de Krijgsraad dd. 29 September 1947, enerzijds, dat de getuige Kling Gehrard de Nederlandse taal niet sprekende, de heer Voorzitter, ambtshalve, tot tolk heeft benoemd de heer Bourgon Emiel, die de volgende eed aflegde: « Ik zweer getrouw de gezegden te vertolken welke aan personen, die verschillende talen spreken, moeten overgezegd worden, zo helpe mij God », en, anderzijds, dat de verklaringen van die getuige in het Nederlands, taal der procedure, door de griffier zijn opgenomen geworden; dat daaruit noodzakelijk volgt dat de aangestelde tolk zijn opdracht heeft vervuld en dat de aangetekende verklaringen de vertaling zijn van degene welke Kling heeft gedaan;

Dat het middel in zijn tweede onderdeel ook in feite niet opgaat;

Over het derde onderdeel van het middel:

Overwegende dat indien de eed, om geldig te zijn, moet worden afgelegd onder de aanroeping van de Godheid, de formule van die aanroeping nochtans niet sacramenteel is;

Over het tweede middel van verbreking:

(Zonder belang);

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Verwijst eiseres in de kosten.

HOF VAN BEROEP TE GENT

Kamer van Inbeschuldigingstelling. — 4 November '47.

Voorzitter : M. Verbeke.

Raadsheren : M. M. Maraite en Belpaire.

Advocaat-generaal : M. Vanhoudt.

Pleiters : Mrs Merchiers, Dauwe en Geirlandt.

Voorlopige hechtenis. — Bevoegdheid van de onderzoeksrechter. — Bevel tot aanhouding. — Voldoende motivering ervan. — Het ter inzage leggen van het strafdossier.

Geen wetsbepaling verbiedt aan een onderzoeksrechter, met een onderzoek belast, een bevel tot aanhouding van de verdachte te verlenen, indien zijn collega in een ander arrondissement, aanvankelijk met een onderzoek der zelfde feiten belast, om een of andere reden onbevoegd geworden is om het onderzoek te voltooien en door de Raadkamer van zijn rechtscollege van het onderzoek is ontheven. Het door de oorspronkelijk bevoegde onderzoeksrechter verleende bevel tot aanhouding was vervallen op het ogenblik, dat het bestreden bevel door de later bevoegd geworden onderzoeksrechter verleend werd, zodat tegen verdachte niet tegelijk twee verschillende en samenlopende bevelen tot aanhouding van kracht zijn geweest.

Het niet overgeschreven zijn van het aantekenen van de datum der vordering van de procureur des Konings tot tenuitvoerlegging van het bevel tot aanhouding op het aan verdachte gelaten afschrift daarvan tast de geldigheid van het bevel niet aan; bedoelde vermeldingen zijn niet op straf van nietigheid voorgeschreven.

Uit andere op het afschrift voorkomende vermeldingen heeft verdachte kunnen opmaken, dat de vordering tot tenuitvoerlegging uitging van de procureur des Konings, zodat de rechten der verdediging door bedoeld verzuim niet zijn gekrenkt. Het bevel tot aanhouding is voldoende gemotiveerd, indien het vermeldt dat « het te vrezen is, dat verdachte zich in verbinding zal stellen met getuigen ».

In geval het bevel tot aanhouding voor de eerste maal door de Raadkamer bevestigd moet worden, behoeft het strafdossier niet ter inzage van de raadsman van verdachte te worden gelegd.

O.M. t/ D. en cs.

De Procureur-Generaal bij het Hof van Beroep te Gent;

Gezien de stukken van de strafrechtspleging ten laste van :

Verdacht van :

de 1e, 2e en 3e : A. valsheid in geschriften en gebruik er van;

B. namaking van rantsoeneringstitels;

C. oplichting;

1e en 2e : D. omkoping;

3e : E. zich laten omkopen;

Feiten A, B, D en E te Gent in Augustus 1947;

Feit C te Brussel, St Niklaas en Kortrijk in Augustus 1947;

Gezien het bevel tot aanhouding afgeleverd tegen de drie verdachten door de heer onderzoeksrechter te Gent, dd. 11 October 1947;

Gezien de beschikking van de raadkamer van de rechtbank van eerste aanleg te Gent, dd. 15 October

1947, welke opheffing beveelt van het hiervoren vermeld aanhoudingsmandaat;

Gezien het beroep ingesteld door de heer Procureur des Konings te Gent in datum 15 October 1947;

Aangezien het ten onrechte is dat de bestreden beschikking verklaart dat er geen gronden voorhanden zijn om het verleend bevel tot aanhouding nog langer te handhaven;

Overwegende inderdaad dat enerzijds het onderzoek nog niet ten einde is, dat nog andere personen dienen opgespoord en in verdenking gesteld o.a. voor het aankopen van bedoelde veevoederbons;

Dat aldus de in het aanhoudingsmandaat speciaal aangehaalde reden « dat het namelijk te vrezen is dat zij zich in betrekking zouden stellen met getuigen », nog steeds voorhanden is;

Dat anderzijds de zeer erge en opspraakverwekkende aard der zaak de handhaving van de aanhouding vereist; dat inderdaad het uitgeven van valse of vervalste bons overeenstemt met een totaal van 510 ton veevoeder en dat aanzienlijke sommen geld (525.000 fr. wordt bekend voor een aantal bons rechtgevend op 290 ton veevoeder) werden opgestreken;

Aangezien dus de door drie verdachten gepleegde misdrijven rechtstreeks indruisen tegen de openbare orde, hetgeen bijna wettelijk voortvloeit uit de bepalingen van de besluitwet dd. 7 October 1946, die ter zake geldend zijn;

Aangezien de verdediger van derde verdachte, in een nota, die bij de bundel gevoegd is, vóór de raadkamer van de rechtbank van eerste aanleg te Gent, onder meer en voornamelijk aanvoert dat het bedoelde aanhoudingsmandaat dd. 11 October 1947, verleend door de heer onderzoeksrechter te Gent, « wettig onbestaande » zou zijn omdat op dit ogenblik verdachte nog onder de banden stond van het alsdan nog vigerend aanhoudingsmandaat verleend door de heer onderzoeksrechter te Brugge, dd. 16 September 1947 (verdachte van zijn vrijheid beroofd zijnde vanaf 15 September 1947), aanhoudingsmandaat, welk na de verleende bevestiging door de raadkamer, van kracht bleef tot 15 October 1947, en dit niettegenstaande de beschikking van ontlasting van de heer onderzoeksrechter te Brugge, verleend door de raadkamer van deze rechtbank in datum 10 October 1947;

Overwegende dat het eerste aanhoudingsmandaat, te Brugge verleend, één maand van kracht is gebleven niettegenstaande de beschikking van ontlasting van de heer onderzoeksrechter te Brugge;

Maar dat niets belet dat de heer onderzoeksrechter te Gent, bevoegd geworden is, vóór het verstrijken van deze maand, om een nieuw aanhoudingsbevel te verlenen;

Aangezien door de omstandigheid dat het de eerste maal was dat de beoordeling van het door de heer onderzoeksrechter te Gent verleend aanhoudingsmandaat aan de raadkamer van de rechtbank van eerste aanleg te Gent onderworpen werd, de bundel geen 48 uur ter griffie ter beschikking van de verdediging diende gesteld;

Aangezien daarenboven al de op straf van nietigheid voorgeschreven pleegvormen werden nageleefd;

Om deze redenen :

Vordert het Hof, kamer van inbeschuldigingstelling, het beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren; dienvolgens de bestreden beslissing te niet te doen en het bevel tot aanhouding ten laste van de drie verdachten te bevestigen;

Het Hof,

Gezien de hiervorenstaande vordering;

Gehoord (.....);

Gelet op art. 24 der wet van 15 Juni 1935;

Tegenover de verdachten,

Overnemende de beweegredenen van de vordering van de Procureur-generaal;

Tegenover de verdachte

Overwegende enerzijds dat geen identiteit bestaat tussen het bestreden bevel tot aanhouding en dit door de Onderzoeksrechter te Brugge, de 16 September 1947, verleend; dat zij betrek hebben op telastleggingen die in hun rechtskundige benaming onder elkander verschillen;

Overwegende anderzijds dat geen wetsbepaling aan een onderzoeksrechter, met een onderzoek belast, verbiedt een bevel tot aanhouding te verlenen, wanneer het ter zijn kennis wordt gebracht en dat zijn collega uit een ander arrondissement, met het onderzoek derzelfde feiten gelast onbevoegd is om, uit welke rechtsregeling ook, het onderzoek te voltooien en dat de raadkamer door een reeds gevelde beslissing zijn collega van het onderzoek heeft ontlast;

Overwegende inderdaad dat de raadkamer te Brugge op 10 October 1947 de onderzoeksrechter te Brugge van het onderzoek heeft ontlast en dat het bestreden bevel tot aanhouding op 11 October 1947 door de onderzoeksrechter te Gent verleend werd, nadat verdachte ten gevolge van de uitvoering van een bevel tot medebrenging, de 10 October 1947, na de beslissing van de raadkamer te Brugge uitgevoerd, voor hem op 11 October 1947 overgebracht is geweest;

Overwegende dat het bevel tot aanhouding, te Brugge verleend, vervallen was op het ogenblik dat het bestreden bevel verleend werd en dat aldus verdachte het voorwerp niet is geweest van twee verschillende en samenlopende bevelen tot aanhouding;

Overwegende dat de aanvullende melding van het bestreden bevel tot aanhouding namelijk « dat de verdachte eerst in bewaring werd genomen door ons en aldus de vrijheid benomen de 11 October 1947 te 11 ure » de aanhouding van verdachte vaststelt door de onderzoeksrechter zelf en niet door de Rijkswacht zoals het door verdachte wordt geschreven en gepleit;

Dat mitsdien de omzetting vastgesteld wordt van een voorgaande bevel tot medebrenging in een bevel tot aanhouding, beide door dezelfde Magistraat verleend, en het uur wordt bepaald waarop de gedetineerde aan de Rijkswacht overgeleverd werd;

Overwegende dat deze melding van een echt feit de geldigheid van het bestreden bevel niet aantast

en vreemd is aan het bestaan en de uitvoering van het vervallen bevel tot aanhouding;

Overwegende dat het aantekenen en de datum van de vordering van de Procureur des Koning (Mr. Ely) tot tenuitvoerlegging van het bestreden bevel tot aanhouding niet afgeschreven zijn geweest op het afschrift ervan aan verdachte gelaten, maar dat deze missing de geldigheid van het bevel niet aantast; dat bedoelde meldingen op straf van nietigheid niet voorgeschreven zijn en dat overigens de ondergetekende wachtmeesters, die het bevel tenuitvoer legden, op het afgeleverde afschrift geboekt hebben dat zij handelden : « Heden, 11 October 1947 om 11 uur, op last van de Procureur des Konings »; en verder : « door de heer Procureur des Konings daartoe aangezocht »; dat de verdachte zich een juiste rekening heeft kunnen geven dat de tenuitvoerlegging van het bevel tot aanhouding, tegen hem verleend, door geen ander magistraat dan de Procureur des Konings gevorderd was en dat de rechten van zijn verdediging aldus door de begane missing niet worden gekrenkt;

Overwegende dat het bestreden bevel onafhankelijk is van het bevel tot aanhouding te Brugge tegen de verdachte verleend, dat het aldus in de vijf dagen van de ondervraging diende door de Raadkamer bevestigd te worden; dat in dit geval het niet voorgeschreven is dat het dossier ter inzage niet van de verdachte, zoals gepleit, maar van zijn raadsman gesteld moest worden;

Overwegende dat ongetwijfeld het bevel tot aanhouding te Brugge verleend door de Raadkamer te Gent niet moest bevestigd worden;

Overwegende dat de raadsman van verdachte daartoe schriftelijk verwittigd, de gelegenheid heeft gehad ter griffie te Brugge, kennis te nemen van het dossier der vervolging;

Overwegende overigens dat ten einde de rechten der verdediging volkomen te vrijwaren en rekening houdende dat verdachte sedert de 16 September 1947 aangehouden was en dat zijn raadsman het dossier had kunnen nazien en misschien reeds nagezien had, er door de Kamer van Inbeschuldigingstelling aan de raadsman voorgesteld werd de zaak te verschuiven om het dossier opnieuw te zijner inzage te stellen, dat de raadsman deze voorstelling van de hand heeft gewezen, dat de rechten der verdediging ter zake aldus volkomen geëerbiedigd zijn geworden;

Overwegende dat het bestreden bevel tot aanhouding voldoende gemotiveerd is waar het meldt dat het « te vrezen is dat verdachte zich in betrekking zou stellen met getuigen »; dat het aan verdachte niet behoort te beslissen dat er geen getuigen meer te onderhoren zijn;

Overwegende dat, voor zoveel nodig, betwiste motivering aangevuld wordt met de beweegredenen dat de zwaarigheid der telastleggingen de voorlopige hechtenis van verdachte eist;

Overwegende dat er thans geen rekening dient gehouden met het verleden van verdachte, zijn zogezegd ziekelijke toestand, de omstandigheden waarin zijn vrouw en kinderen verkeren en de straf die hem gebeurlijk toegepast zal worden;

Overwegende dat het hoofdzakelijk niet past nu de geldigheid van de Besluitwet van 7 October 1946 te onderzoeken, daar verdachte niet alleen in verdenking gesteld werd wegens inbreuk op de voorschriften van deze Besluitwet, maar ook wegens zware misdaden en wanbedrijven zoals valsheid in geschriften, gebruik ervan, oplichting en om zich te laten omkopen, die betuigd zijn door bepalingen van het strafwetboek en die alleen genomen de verlenging van een bevel tot aanhouding rechtvaardigen;

Overwegende dat in de omstandigheden van de zaak er niet dient de voorlopige invrijheidstelling van onder borg, bijzonderlijk een geringe borg, te bevelen;

Overnemende verder de beweegredenen van de vordering van de Procureur-generaal;

Om deze redenen :

Het Hof, Kamer van Inbeschuldigingstelling;
Gelet op artikel 24 der wet van 15 Juni 1935;

Ontvangt het beroep, verklaart het gegrond;

Doet te niet de bestreden beslissing en opnieuw wijzende bij eenparige stemming, bevestigt het bevel tot aanhouding tegen de drie verdachten op 11 October 1947, door de onderzoeksrechter van Eeckhaute, te Gent, verleend;

Zegt verder dat de motivering der verlenging van het bevel tot aanhouding tegen verleend, door de volgende beweegredenen aangevuld wordt, dat de zwaarte der telastleggingen de voorlopige hechtenis van verdachte eist;

Wijst af als ongegrond alle andere besluiten of aanvragen.

HOF VAN BEROEP TE GENT

Kamer van Inbeschuldigingstelling. — 19 October '48.

Voorzitter : M. Thienpont.

Raadsheren : M. M. Belpaire en Van Malleghem.

Subst. Proc.-Generaal : M. Matthys.

Pleiter : Mr. de Meester.

Voorlopige hechtenis. — Dronkenschap van auto-voerder. — Belang van de openbare veiligheid.

In de huidige stand van het verkeer met motorvoertuigen is de bewezen dronkenschap van een auto-voerder, ongeacht de andere feitelijke omstandigheden van het hem ten laste gelegde misdrijf, steeds een gewichtige en uitzonderlijke omstandigheid, waardoor de voorlopige hechtenis in het belang van de openbare veiligheid, geboden is.

O.M. t/ O.

De Procureur-Generaal bij het Hof van beroep te Gent;

Gezien de stukken der strafrechtspleging ten laste van : O..., J.-B., thans aangehouden;

Verdacht van : te A..., op 4 October 1948,

A) Bij gebrek aan vooruitzicht of voorzorg, doch zonder het inzicht om de persoon van een ander

aan te randen, slagen te hebben toegebracht of verwondingen te hebben veroorzaakt aan D. S., en D. Y.;

Bij samenhang :

B) Een autovoertuig in dronken toestand te hebben bestuurd;

Gezien het bevel tot aanhouding afgeleverd tegen voornoemde verdachte door de heer onderzoeksrechter bij de rechtbank van eerste aanleg te Gent dd. 5 October 1948;

Gezien de beschikking der raadkamer van de rechtbank van eerste aanleg te Gent dd. 8 October 1948, waarbij de opheffing van het hierboven vermeld bevel tot aanhouding gelast werd;

Gezien het beroep door de heer Procureur des Konings te Gent tegen voormelde beschikking ingesteld dato 8 October 1948;

Overwegende dat dit beroep ontvankelijk is en gegrond;

Overwegende immers dat, buiten de innerlijke omstandigheden van het misdrijf, de ten laste van verdachte bewezen dronkenschap, in de huidige toestand van het vervoer en het verkeer der snellgaande weggebruikers, steeds een bijzonder zwaarwichtige en uitzonderlijke omstandigheid is, waardoor in het belang van de openbare veiligheid de voorlopige hechtenis geëist wordt;

Gelet op de artikelen 1, 2, 4, 19 en 20 der wet dd. 20 April 1874, 13 en 24 der wet dd. 15 Juni 1935;

Vordert,

dat het aan het Hof, Kamer van Inbeschuldigingstelling, behage de bestreden beschikking te niet te doen, en, opnieuw wijzende, met éénparigheid van stemmen, het voormeld bevel tot aanhouding, wegens de beweegredenen er in aangestipt en zoals hierboven aangevuld, te bevestigen.

Het Hof van Beroep te Gent, Kamer van Inbeschuldigingstelling;

Gezien de hiervorenstaande vordering (.....);

Aannemende de beweegredenen aangehaald in het rekvisitorium van het Openbaar Ministerie;

Ontvangt het beroep;

Verklaart het gegrond;

Doet te niet het bestreden bevel en statuerende met eenparigheid van stemmen;

Zegt dat het bevel tot aanhouding afgeleverd tegen verdachte bevestigd wordt.

NOOT : In onderhavig geval, is het nuttig aan te stippen dat het ongeval slechts onbeduidende verwondingen veroorzaakte aan twee personen die in de auto's hadden plaats genomen. Anderzijds, was het onderzoek volledig toen de zaak vóór het Hof behandeld werd. De dronkenschap van de verdachte op het ogenblik der feiten was dus wel de enige omstandigheid die het Hof ertoe éénparig heeft doen besluiten dat zij principieel steeds gewichtig en uitzonderlijk genoeg is om de voorlopige hechtenis te rechtvaardigen.

J. M.

HOF VAN BEROEP TE LUIK

Kamer van Inbeschuldigingstelling. — 17 Dec. 1948.

Voorzitter: M. Claessens.

Raadsheren: M. M. Verreydt en Albert.

Advocaat-generaal: M. Glénisson.

Pleiters: Mrs. Collignon, Wilmots en Roppe.

Bevoegdheid van raadkamer en kamer van Inbeschuldigingstelling. — Onvolledigheid of afwezigheid van onderzoek. — Rechtsmacht daaromtrent toekomstende aan de onderzoekgerechten. — Toepasselijkheid van art. 235 Sv.

De Kamer van Inbeschuldigingstelling heeft alleen de volle rechtsmacht ter zake van een strafrechtelijk onderzoek.

Wanneer blijkt de bundel geen onderzoek heeft plaats gehad of het ingestelde onderzoek onvolledig is, kan de Raadkamer zulks slechts constateren en verklaren, dat er in de huidige stand van de strafvervolgning geen grond bestaat tot het doen van uitspraak. Zij is niet gebonden aan het verslag van de onderzoeksrechter en evenmin verplicht tot toewijzing van de vordering van het O. M.; anderdeels is zij niet bevoegd om aan het O. M., resp. aan de onderzoeksrechter, bevelen te geven.

De Kamer van Inbeschuldigingstelling, die met het toezicht van onderzoek en onderzoeksrechter belast is, heeft daarentegen wel het recht en de plicht in zodanig geval de vereiste maatregelen van onderzoek te bevelen. De zaak moet dan verwezen worden, niet naar het O. M. doch naar een onderzoeksrechter om het vereiste onderzoek in te stellen. Het is normaal dat de bundel alsdan wordt overgemaakt aan de met de zaak belaste onderzoeksrechter, die trouwens bevoegd blijft, zolang de voor de Raadkamer aanhangige procedure niet geregeld is.

De in art. 235 Sv. bedoelde procedure is een buitengewone, die de normale gang van de strafvordering stoort en derhalve slechts om heel bijzondere redenen mag toegepast worden.

De bij art. 228 Sv. voorgeschreven rechtspleging is de normale.

Vanderijst-Bremans, Van Geel, b.p. t/ O.M. en onbekenden.

Gezien het regelmatig beroep ingesteld door de Heer Procureur des Konings te Tongeren, tegen een bevel van de Raadkamer dezer stad, in dato 5 Juni 1948 inzake Vanderijst en Van Geel tegen onbekenden;

Overwegende dat het niet betwist wordt dat Paul Vanderijst en Firmin Van Geel samen met nog drie andere personen, neergekogeld werden in de gevangenis te Tongeren op 9 September 1944;

Overwegende dat de Heer Procureur des Konings zijn weigering tot onderzoek en vervolgingen verrechtvaardigt door het feit dat de daders tot een weerstandsgroepering behoorden en dat alles er op wijst dat de door hen bedreven feiten gepleegd werden met het doel de vijand te bestrijden;

Overwegende dat het bewijs van de door de Heer Procureur des Konings aangevoerde feiten niet in de bundel te vinden is;

Dat, integendeel, hij zelf in zijn rechtsvordering

verklaart dat de daders « onbekende weerstanders » zijn;

Dat, indien zij « onbekend » zijn, het niet mogelijk is te zeggen dat zij op wettige wijze met de hoedanigheid van weerstanders bekleed waren en nog veel minder met welke inzichten zij bezield waren op het ogenblik der feiten;

Dat alleenlijk een rechterlijk onderzoek deze punten zou kunnen ophelderen;

Overwegende dat de door de Heer Procureur-Generaal in zijn rechtsvordering aangehaalde reden tot staving van het beroep te weten: « dat de daders van de feiten hierboven beschreven tot heden niet zijn kunnen vereenzelvigd worden » insgelijks alle grond mist;

Dat een rechterlijk onderzoek precies voor doel heeft de daders van een feit te ontdekken en dat deze daders voorzeker niet kunnen ontdekt worden indien tot geen onderzoek wordt overgegaan;

Overwegende dat in geval van moord het gerecht altijd tot een grondig onderzoek overgegaan is en dat men niet inzielt voor welke reden er in huidig geval anders zou moeten gehandeld worden, des-te meer, dat de gebeurlijke verschonende redenen ook dienen bewezen te worden, vooraleer zij in aanraking zouden kunnen genomen worden;

Overwegende dat het bestreden bevel dus met gezond begrip de zaak beoordeeld heeft, doch dat, op rechtsplegingsgebied overeenkomstig de bepalingen van de Wet, gezegd bevel dient aangevuld te worden door de Kamer van Inbeschuldigingstelling die voor wat de onderzoeken betreft, alleen met de volle rechtsmacht bekleed is;

Overwegende dat wanneer een bundel met onvolledig of niet bestaande onderzoek aan de Raadkamer voorgelegd wordt, deze rechtsmacht, indien zij niet verplicht kan worden blindelings het verslag van de Heer onderzoeksrechter of de vorderingen van de Heer Procureur des Konings in te willigen, zij van de andere kant, ook geen bevelen kan geven aan beide voormelde magistraten welke op gans onafhankelijke wijze hun rechterlijke taak uitvoeren;

Dat er dus voor de Raadkamer slechts één oplossing mogelijk is te weten: de gebreken van het onderzoek vast te stellen en te verklaren dat er, in tegenwoordige staat der zaak geen grond bestaat haar uitspraak te vellen (zie Rép. Pratique Droit Belge Ve Procédure pénale n° 405.406.407);

Overwegende dat de Kamer van inbeschuldigingstelling — die toezicht heeft op de onderzoeksrechter en speciaal ingericht werd om de hoge hand over alle onderzoeken te houden (zie Rép. Pratique Dalloz V. Instruction criminelle n° 757) het recht en de plicht heeft zodra de zaak voor haar aanhangig gemaakt wordt — indien zij de zienswijze van de raadkamer deelt — al de nodige onderzoeksmaatregelen te bevelen (Rép. Pratique de Droit Belge Ve. Procédure Pénale n° 449);

Overwegende dat in dergelijk geval de zaak niet naar de Heer Procureur des Konings dient verzonden te worden, doch naar een onderzoeksrechter om het gewenst onderzoek in te stellen (Rép. Prat. de Droit belge, ibidem 464);

Dat het als heel normaal voorkomt, de bundel

over te maken aan de met de zaak belast zijnde onderzoeksrechter, die, overigens zijn bevoegdheid behoudt, zolang de voor de Raadkamer hangende procedure niet geregeld is (Rép. Prat. de droit belge ibidem 406);

Overwegende dat hoger uiteengezette procedure gesteund op art. 228 van het Wetboek van Strafvordering, de normale procedure daarstelt en dat ten onrechte de burgerlijke partijen de Kamer van Inbeschuldigingstelling aanzoeken de zaak tot zich te trekken en art. 235 van voormeld wetboek toe te passen;

Overwegende dat indien bedoeld art. 235 weliswaar zou kunnen toegepast worden — zelfs amts-halve — door de Kamer van Inbeschuldigingstelling het haar nochtans als ongewenst voorkomt dergelijke buitengewone procedure, die de normale gang van de strafvordering zou ontreddeeren, toe te passen, zonder heel bijzondere redenen, die ter zake niet voorhanden zijn;

Om deze beweegredenen :

Het Hof, Kamer van Inbeschuldigingstelling;
Gelet op art. 24 der Wet van 15 Juni 1935 en art. 228 van het Strafvorderingswetboek;

Verklaart het beroep van de Heer Procureur des Konings ontvankelijk doch ongegrond;

Bevestigt het bestreden bevel in zoverre het voor recht gezegd heeft dat er geen aanleiding bestaat te verklaren dat er tot heden geen redenen van vervolging bestaan;

Gezegd bevel voor het overige aanvullende en verbeterende :

Zegt dat de stukken niet zullen overgemaakt worden aan de Heer Procureur des Konings, doch aan de Heer Onderzoeksrechter Vermeire te Tongeren, met deze zaak belast;

Geeft bevel aan voornoemde Heer Onderzoeksrechter een volledig onderzoek in te stellen in bedoelde zaak;

Zegt dat er voorlopig geen grond bestaat tot toepassing van art. 235 van het Strafwetboek;

Behoudt de kosten voor.

NOOT : Zie beschikking a quo, R. W. 1948-1949, 436, met noot.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e Kamer bis. — 10 November 1948.

Voorzitter : M. Swennen.

Rechters : M. M. Verhaegen en Ceulemans.

Pleiters : Mrs. Buysse en Van der Haegen.

Huur en verhuur. — Geen werking van de wettelijke huurverlenging tegenover openbare lichamen. — Rechtsmisbruik bij opzegging. — Wijze en herstel der schade.

De wettelijke huurverlenging kan niet worden ingeroepen tegen openbare lichamen, die gebruik wensen te maken van het hun toekomende recht om de hun toebehorende onroerende goederen te gebruiken voor doeleinden van algemeen belang (art. 6, 1° van de wet van 31 Juli 1947).

De doelmatigheid van het daartoe strekkende

besluit van het openbaar lichaam staat niet ter beoordeeling van de rechter.

De tussen partijen bestaande rechtsverhouding moet derhalve worden beoordeeld uitsluitend naar het gewone recht betreffende de huurovereenkomst.

De gedane huuropzegging is geldig; zoals iedereen is het verhurend openbaar lichaam echter jegens zijn huurder verplicht de in het verkeer tegenover de mede-contractant vereiste betamelijkheid en zorgvuldigheid in acht te nemen.

Door de huur op te zeggen korte tijd nadat de huurder met de toestemming van verhuurder kostbare veranderingen aan het gehuurde had aangebracht, heeft geïntimeerde zich schuldig gemaakt aan misbruik van recht.

De hieruit voor huurder voortvloeiende schade moet hersteld worden, hetgeen in het litigieuze geval op de meest geschikte wijze kan geschieden door het verlenen van een ruim uitstel voor de ontruiming.

Verbraeken t/ C. O. O. te Antwerpen.

Overwegende dat het beroep tijdig ingesteld werd en regelmatig is naar de vorm;

Overwegende dat beroepene zich op 31 October 1946 accoord verklaarde om de huur van het aan haar toebehorende huis, gelegen te Antwerpen, Mechelseplein n° 5, hetwelk reeds geruime tijd ledig had gestaan, over te dragen op naam van beroeper, en zulks met ingang van 1 Januari 1947;

Overwegende dat nog op 20 Juni 1946 door veranderingswerken aan bedoeld eigendom, op voorberoepene aan de rechtsvoorganger van beroeper toelating was gegeven tot het uitvoeren van zekere waarde dat deze werken geheel op kosten van de huurder zouden uitgevoerd worden, onder toezicht van de Commissie;

Dat deze werken volgens prijsopgave de som van 92.240, — frank bedroegen;

Overwegende dat beroepene, nadat haar samenstelling gewijzigd werd en nadat het voorzitterschap in andere handen overgegaan was, bij aangekend schrijven van 10 October 1947 aan beroeper opzegging van huur gaf tegen uiterlijk 31 Maart 1948 en zulks, naar luid van de opzegbrief, om reden van de uitvoering van zekere werken met het oog op de uitbreiding van het Sinte Elisabethgasthuis;

Dat in de loop der debatten nader bepaald werd dat het de bedoeling van beroepene is, de huizen Mechelseplein nrs 3 en 5 af te breken, ten einde aldaar een uitgang te maken voor lijksstoeten;

Overwegende dat bij exploit van deurwaarder R. Van Bouwel, te Antwerpen, op 25 October 1947 de huidige beroepene gedagvaard heeft in geldig-verklaring van de gegeven opzegging en in uitdrijving van beroeper;

Dat het vonnis a quo deze vordering ingewilligd heeft met dien verstande dat de gegeven opzegging slechts geldig verklaard wordt tegen 31 December 1948;

Overwegende dat partijen het eens zijn dat de gegeven opzegging slechts zijn uitwerksel dient te bekomen tegen 31 December 1948;

Dat overigens, zelfs bij gemis aan accoord van partijen dienaangaande, de zienswijze van de eerste

rechter dient bevestigd, daar de huur, alhoewel in feite reeds ingegaan in de loop van 1946, toch maar officieel aanvang genomen heeft op de datum van 1 Januari 1947, zoals beroepene het zelf schreef, en de opzegging dus alleszins te laat gegeven was om éniġ uitwerksel te kunnen hebben tegen 31 December 1947;

Overwegende dat beroeper geen recht kan doen gelden op huurverlenging, zoals bedoeld in de wet van 31 Juli 1947, daar artikel 6, 1°, dezer wet uitdrukkelijk zegt dat de huurverlenging niet tegenstelbaar is aan het recht der openbare besturen (waarvan beroepene onbetwistbaar een lichaam vormt) om de hun toebehorende onroerende goederen aan te wenden voor een dienst van algemeen belang;

Dat niet betwist kan worden dat de bestemming, welke beroepene thans aan haar goederen wil geven, prima facie, in het kader valt van het algemeen belang, zodat artikel 6, 1° der huishuurwet hier van toepassing is;

Dat de Rechtbank de inwendige opportuniteit van de door beroepene voorgenomen maatregel niet mag onderzoeken daar zij hiertoe onbevoegd is (vgl. Les Nouvelles, Lois politiques et administratives, T. II, La Constitution, n° 764 in fine);

Dat derhalve de rechtsverhouding welke zich hier tussen partijen voordoet, geheel en uitsluitend dient beoordeeld van het gemeen recht ter zake huurcontracten, zonder dat de omstandigheden welke in hoofde van beroepene aanleiding geven tot het geven van een opzegging kunnen aangeraakt worden;

Dat echter, binnen het kader van het gemeen recht, de Rechtbank alle burgerlijke aspecten en gevolgen van de contractuele rechtsverhouding tussen partijen mag onderzoeken (vgl. K. Brants, Het Belgisch Gemeenterecht, 5° druk, n° 532, blz. 533);

Overwegende dat zich aldus twee besluiten opdringen;

1) de gegeven opzegging is als zodanig geldig en dient zijn gevolgen te hebben;

2) beroepene heeft van haar recht gebruik gemaakt op een wijze, die bijzonder schadelijk is voor beroeper, en die niet vrij te pleiten is van een onvoorzichtigheid, zegge van een fout in de uitvoering;

Overwegende inderdaad, dat alhoewel de openbare besturen geen rekening te houden hebben met de huurverlenging, zij toch, zoals iedereen rekening moeten houden met de huidige tijdsomstandigheden, en zij bij het afsluiten van huurcontracten, hun tegenpartij niet op nutteloze en ondoelmatige kosten mogen jagen;

Dat een verhuring, aangegaan in de omstandigheden zoals ter zake, nadat het huis in kwestie eerst een tijd ledig had gestaan, en nadat er pas zonder éniġ voorbehoud toelating was gegeven tot het uitvoeren van kostbare werken, bij beroeper het gewettigd vermoeden mocht doen ontstaan dat het niet in de bedoeling lag, zijn woonst te doen ontruimen en zelfs afbreken, na een zo korte tijdspanne, dat het hem wel onmogelijk moet zijn, zijn installatiekosten te delgen;

Dat beroepene, zowel als ieder ander rechts-

subject, gehouden is bij het aangaan van verbintenissen een minimum van omzichtigheid in acht te nemen, en toch minstens duidelijk en ondubbelzinnig voorbehoud te maken, opdat haar medecontractanten geen pijnlijke en onvermijdelijke vergissingen zouden begaan in het appreciëren van de hun toegekende rechten;

Dat ofwel, daar waar de lijkstoeten sinds onheuglijke tijden het Sinte Elisabethgasthuis verlaten langs de alombekende uitgang, de inrichting van een tweede uitgang niet zo bijzonder dringend is; ofwel dat, indien deze inrichting zich onmiddellijk opdringt, de beroepene dit had kunnen signaleren aan beroeper bij het aangaan der huur;

Dat dus alleszins beroepene een onvoorzichtigheid heeft begaan, zegge een fout, welke zijn huidige optreden doet vallen onder het begrip « misbruik van recht » (cfr. De Page, T. I, n° 113, Campion, La Théorie de l'abus du droit, Brussel 1925; Porcherot, L'Abus du droit; Perreau, Origine et développement de la théorie de l'abus du droit, in Revue générale du droit, 1913, blz. 481);

Overwegende dat de Rechtbanken niet gebonden zijn aan een bepaalde wijze om de schade welke hieruit voortvloeit te doen herstellen, en dat in huidig geval het meest geschikte middel blijkt te bestaan in een ruim uitstel tot verhuizen;

Om deze redenen :

De Rechtbank, zetelend in graad van beroep;

Rechtdoende op tegenspraak;

Alle andere en strijdige besluiten verwerpend;

Ontvangt het beroep, verklaart het gedeeltelijk gegrond, bevestigt het bestreden vonnis voor zover het de gegeven opzegging geldig verklaart tegen 31 December 1948, en voor zover het beroeper het recht op huurverlenging ontzegt;

Doet dit vonnis te niet voor het overige, en rechtdoende zoals de eerste rechter had moeten doen, zegt voor recht dat beroeper zal genieten van een uitstel tot verhuizen tot uiterlijk 30 November 1949 en dat de bevolen uitdrijving niet vóór deze datum zal mogen plaats grijpen;

Veroordeelt elk der partijen in de helft der kosten.

TIJDSCHRIFTEN

Nederlands Juristenblad, nr 2 van 8 Januari 1949.

Mr. Th. Bakker, Het geschil tussen Nederland en Zwitserland, over het door de Duitsers geroofde goud. — Prof. Mr. C. Van Oven, Montesquieu. — Mr. J. De Vrieze, Schriftkundigen. — Mr. J. C. Van Sandick, Afschaffing van de geen-bezwaar-verklaring resp. goedkeuring van statuten van N.V.'s en verenigingen. — Mr. Dr. E. W. Catz, Referendum over de Advocatenwet. — Mr. D. P. Dirkzwager, Een toepassing van art. 319 B. W. in de praktijk. — Mr. J. G. Kramer, Art. 362 en 363 W v.s.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-Ambt en Registratie, 8 Januari 1949, nr 4068.

Prof. Mr. Ph. A. N. Houwing, Verboden overeenkomsten. — Mr. L. J. Schiethart, Een concessie aan landgoedbezitters.

Journal des Tribunaux, nr 3793, van 9 Januari 1949. Albert Gossieau, Les régimes matrimoniaux (1940-1948).